



POZOR, VELIKÁNI! MILAN KUNDERA A BOHUMIL HRABAL – NOVÉ ÚVAHY

Konference se zabývá za pomoci (trans)národního rereadingu Milanem Kunderou a Bohumilem Hrabalem, dvěma v mezinárodním kontextu nejznámějšími osobnosti české literatury druhé poloviny 20. století. Ve středu zájmu stojí metodologické přístupy k jejich textům a kromě toho otázka po jejich pozici v českých a mezinárodních dějinách literatury a kultury.

Ačkoli, nebo právě proto, že Kundera a Hrabal jsou z estetického hlediska obzvláště svébytnými umělci, bude konference vycházet z přesvědčení, že se vyplatí na oba tyto autory, kteří svým dílem překročili užší kontext české literatury a dosáhli celosvětové platnosti, otevřít komparativní perspektivu a rozšířit ji pomocí transnárodních kontextů. Neboť skutečnost, že Kundera a Hrabal jsou považováni v mezinárodním kontextu za „velikány“ české literatury po roce 1945, je o to více podněcující tím, že jejich divergentní literární a biografické profily mají v neposlední řadě vliv na to, jak jsou vnímáni doma i v zahraničí.

Konference nastoluje ovšem také otázku, zda právě kanonická recepce obou autorů nevyzdvihuje spíše jejich rozdíly než podobnosti.

ACHTUNG, EIN GROSSER AUTOR! MILAN KUNDERA UND BOHUMIL HRABAL NEU BETRACHTET

Die Konferenz nimmt in (trans)nationaler Re-Lektüre die beiden international bekanntesten Persönlichkeiten der tschechischen Literatur der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts, Milan Kundera und Bohumil Hrabal, in den Blick.

Gefragt wird nach methodologischen Zugängen zu ihren Texten und darüber hinaus nach deren Position in der tschechischen und der internationalen Literatur- und Kulturgeschichte.

Obwohl, oder gerade weil Kundera und Hrabal in ästhetischer Hinsicht besonders eigenständige Künstler sind, wird in der Tagung davon ausgegangen, dass es sich lohnt, eine komparatistische Perspektive auf die beiden Autoren – die über den engeren Kontext der tschechischen Literatur hinaus weltliterarische Geltung erlangt haben – zu eröffnen und durch transnationale Kontexte zu erweitern.

Denn die Tatsache, dass Kundera und Hrabal international als „die großen Autoren“ der tschechischen Literatur ab 1945 gelten, ist umso anregender, als sich ihre divergierenden literarischen und biographischen Profile nicht zuletzt auf ihre Wahrnehmung im In- und Ausland auswirken.

Die Konferenz wirft allerdings auch die Frage auf, ob nicht gerade die kanonische Rezeption beider Autoren viel eher ihre Unterschiede als ihre Ähnlichkeiten festschreibt.

Veranstaltungsort

Universitätsbibliothek Leipzig:
Bibliotheca Albertina (Vortragssaal),
Beethovenstraße 6, 04107 Leipzig

Organisation

Jun.-Prof. Dr. Anna Artwińska,
Dr. Matteo Colombi,
Prof. Dr. Danuta Rytel-Schwarz
(Institut für Slavistik der Universität Leipzig)
Kontakt: slavinst@rz.uni-leipzig.de

Prof. PhDr. Tomáš Kubiček, Ph.D.
(Moravská zemská knihovna v Brně)
Kontakt: mzk@mzk.cz

Die Konferenz wird vom Deutsch-Tschechischen Zukunftsfonds, von der Mährischen Landesbibliothek Brno und von der Universität Leipzig finanziell unterstützt.



LEIPZIG 2019
TSCH=CHI=EN



Autorenportraits

Milan Kundera 1980, Foto von Elisa Cabot, Wikimedia Commons
Bohumil Hrabal 1985, Foto von Hana Hamplová, Wikimedia Commons

Achtung,
ein großer
Autor! Pozor,
velikáni!

MILAN KUNDERA



BOHUMIL HRABAL

neu
betrachtet
– nové
úvahy

Internationale Konferenz
im Rahmen des
Tschechischen Kulturjahres
in Leipzig

14.–18.02.2019

Universität Leipzig, Bibliotheca Albertina

Organisation: Institut für Slavistik der Universität Leipzig
in Zusammenarbeit mit der Mährischen Landesbibliothek Brno

DONNERSTAG, 14.02.2019

Ort: Bibliotheca Albertina (Vortragssaal),
Beethovenstraße 6, Leipzig

17:00–17:30
Eröffnung der Konferenz durch den Dekan der
Philologischen Fakultät und Grußworte des Organi-
sationsteams

17:30–18:30 Eröffnungsvortrag
Martin Becker (Köln):
Karenins Lächeln, Pepins Lachen. Eine Begeisterung

Moderation: Anna Artwińska, Matteo Colombi (Leipzig)

18:30 Empfang im Foyer des Vortragssaals

FREITAG, 15.02.2019

Ort: Bibliotheca Albertina (Vortragssaal)

Tagesthema: Vergleiche

09:45–10:30
Anna Artwińska, Matteo Colombi (Leipzig):
Achtung, ein großer Autor! Einführung in das
Konferenzthema

10:30–11:30 PANEL 1
Überblicke und Zusammenhänge

Moderation: Jan Wiendl (Praha)

Alfrun Kliems (Berlin): Der Philosoph und der Bafler:
Kundera und Hrabal als Stimmen des 20. Jahrhun-
derts

Roman Kanda (Praha): Dějiny a „nedějiny“ ve střední
Evropě: Gombrowicz, Kundera, Hrabal, Kertész
(srovnávací interpretace)

11:30–12:00 Kaffeepause

12:00–13:30 PANEL 2
Formen des Literarischen I

Moderation: Libuše Hečzková (Praha)

Anna Förster (München): Pozor, velikáni! Hrabal und
Kundera als Leser großer Autoren

Petr Bílek (Praha): Narativní apropracie: Vlastní jména
„reálných“ osob jako součásti fikčního světa, o němž
vyprávějí románové postavy (typologické srovnání
Kundera – Hrabal)

Vladimír Křivánek (Hradec Králové): Role poezie při
hledání autorského stylu Hrabala a Kundery

13:30–15:00 Gemeinsames Mittagessen
Buffet im Foyer des Vortragssaals

15:00–16:30 PANEL 3
Formen des Literarischen II

Moderation: Gertraude Zand (Wien)

Miloslava Slavičková (Lund): Identita literární postavy u
Bohumila Hrabala a u Milana Kundery

Olga Pavlova (Praha): Utopie a idyla v dystopické době

Zornitza Kazalarska (Berlin): Kleine (Wissens-)Formen
bei Hrabal und Kundera

16:30–17:00 Kaffeepause

17:00–18:00 PANEL 4
Rhetorische Strategien

Moderation: Petr Bílek (Praha)

Tomáš Kubiček (Brno): Das Lachen und seine Funktio-
nen in den Romanen von Milan Kundera

Vladimír Papoušek (České Budějovice): Provincie a
svět. Rétorické strategie Kundery při obraně umělcovy
světovosti

18:30 Gemeinsames Abendessen
Ort: Café Kowalski, Ferdinand-Rhode-Straße 12,
Leipzig

SAMSTAG, 16.02.2019

Ort: Bibliotheca Albertina (Vortragssaal)

Tagesthema: Hrabal

09:30–11:00 PANEL 5
Intermediale Bezüge

Moderation: Anna Artwińska (Leipzig)

Nora Schmidt (Erfurt): Achtung literarischer Explo-
sionalismus! Bohumil Hrabals Prosa zwischen inter-
nationaler Malerei und poststrukturelem Denken

Astrid Winter (Dresden): Collage als Erzählmodell –
Transmediale Konzepte in den Werken Bohumil
Hrabals

Běla Michálková (Leipzig): Das mediale Bild des
„großen Autors“ Bohumil Hrabal

11:00–11:30 Kaffeepause

11:30–13:00 PANEL 6
Poetik der Existenz

Moderation: Matteo Colombi (Leipzig)

Xavier Galmiche (Paris): O alternativní spiritualitě u
Hrabala

Jiří Pelán (Praha): Kain a intertextualita (Dante,
Goethe, Camus)

Jakub Chrobák (Opava): Všednost a intelektuální
nárok. Nad texty posledního tvůrčího období Bohumila
Hrabala

13:00–14:30 Gemeinsames Mittagessen
Buffet im Foyer des Vortragssaals

14:30–16:00 PANEL 7
Literarisch-Anthrozoologisches

Moderation: Wolfgang F. Schwarz (Leipzig)

Kenichi Abe (東京): Svět zvířat v díle Bohumila
Hrabala

Gertraude Zand (Wien): Hrabalovy kočky

Jan Matonoha (Praha): (Ne)možnost bytí zvířetem,
nebo být ve světě/být se zvířaty? Fikce Bohumila
Hrabala v kontextu antrozologie

16:00–16:30 Kaffeepause

16:30–18:00 PANEL 8
Texte und Kontexte

Moderation: Stanislava Schupplerová (Opava)

Agata Firlej (Poznań): Mimo princip odpovědnosti.
„Schizofrenické evangelium“ Bohumila Hrabala v
interpretaci Józefa Tischnera

Małgorzata Kalita (Katowice): Zdárně zvládnutý
domácí úkol z Bohumila Hrabala. Případ knihy
„Mercedes Benz. Z dopisů Hrabalovi“ Pawla Huellého

Andreas Ohme (Greifswald): Ein-Satz gegen den
Sozialistischen Realismus. Jerzy Andrzejewskis
„Bramy raju“ und Bohumil Hrabals „Taneční hodiny
pro starší a pokročilé“

SONNTAG, 17.02.2019

Ort: Bibliotheca Albertina (Vortragssaal)

Tagesthema: Kundera

10:00–11:00 Panel 9
Funktionen des Ästhetischen

Moderation: Andreas Ohme (Greifswald)

Anna Rothkoegel (Bamberg): Freiheit, Gleichheit,
Brüderlichkeit! Zur Theorie des Lachens bei Milan
Kundera

Jakub Češka (Praha): Po stopách poetiky Milana
Kundery až k jejímu vypointování v „Oslavě bezvý-
znamnosti“ (s dílčím přihlédnutím ke kontrastní
poetice Bohumila Hrabala)

11:00–11:30 Kaffeepause

11:30–13:00 PANEL 10
Wirkung und Rezeption

Moderation: Danuta Rytel-Schwarz (Leipzig)

Andrea Králíková (Praha): Obraz Milana Kundery
v kulturním transferu (K recepci posledního Kunde-
rova románu v českém kontextu)

Petra Mračková Vavroušová (Praha): Německý
překlad „Žertu“: význam nepřímého překládání pro
recepci Kunderova díla ve Španělsku

Chen Zhao (Erfurt): Der chinesische Kundera und
Hrabal auf Mandarin: Kontroll-Übertragungen
(mit Schwerpunkt in den Texten der 70er und 80er
Jahre)

13:00–15:00 Mittagspause

15:00–16:30 PANEL 11
Metatexte und Translationsprozesse

Moderation: Anja Tippner (Hamburg)

Holt Meyer (Erfurt): Tell Tchaikovsky the News: Die
mährische-Janáčeksche Russophilie des Kundera
Vater-Sohn-Duos und die Beethoven-Jagd born
in Brno (unter Begleitung von Hrabals „Prokopnutý
buben“)

Michal Bauer (České Budějovice): Povídky Milana
Kundery ve filmu: „Nikdo se nebude smát“ a „Já
truchlivý bůh“

František Podhajský (Praha): Společenské vědomí,
romanopisec a literární forma:
Kundera – Houellebecq – Záborský

16:30–17:00 Kaffeepause

17:00–18:00 Abschlussdiskussion
Moderation: Anna Artwińska, Matteo Colombi
(Leipzig)

19:00 Gemeinsames Abendessen
Ort: Zill's Tunnel, Barfußgäßchen 9, Leipzig

Montag, 18.02.2018
Abfahrt der Teilnehmer*innen